

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 21/2016-12

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 14. januára 2016 v senáte zloženom z predsedu Sergeja Kohuta, zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a sudcu Lajosa Mészárosa (sudca spravodajca) predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKČIA], [REDAKČIA], zastúpeného Mgr. Tomášom Gureckým, Advokátska kancelária, Kukučínova 20, Čadca, vo veci namietaného porušenia čl. 4 ods. 1 a 4, čl. 8 ods. 1 a 2 a čl. 36 Listiny základných práv slobôd, ako aj čl. 5 ods. 1 a čl. 6 ods. 1 a 3 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Žiline sp. zn. 2 To 68/2015 zo 14. októbra 2015 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKČIA] o d m i e t a pre nedostatok právomoci Ústavného súdu Slovenskej republiky.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 11. decembra 2015 faxom a 14. decembra 2015 poštou doručená sťažnosť [REDAKČIA], [REDAKČIA] (ďalej len sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia čl. 4 ods. 1 a 4, čl. 8 ods. 1 a 2 a čl. 36 Listiny základných práv slobôd (ďalej len „listina“), ako aj čl. 5 ods. 1 a čl. 6 ods. 1 a 3 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Krajského súdu v Žiline (ďalej len „krajský súd“) sp. zn.

2 To 68/2015 zo 14. októbra 2015. Sťažnosť bola odovzdaná na poštovú prepravu 11. decembra 2015.

Zo sťažnosti a z pripojených listinných dôkazov vyplýva, že rozsudkom Okresného súdu Čadca (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 2 T 79/2014 z 18. marca 2015 bol sťažovateľ uznaný vinným z prečinu podvodu podľa § 221 ods. 1 a 2 Trestného zákona, pričom bolo upustené od uloženia súhrnného trestu s odkazom na odsúdenie rozsudkom Okresného súdu Kežmarok sp. zn. 6 T 107/2013 z 3. februára 2014 za zločin poškodzovania cudzej veci podľa § 245 ods. 1 a 3 písm. b) Trestného zákona a za zločin krádeže podľa § 212 ods. 2 písm. a) a ods. 4 písm. c) Trestného zákona pri uložení trestu odňatia slobody vo výmere 3 rokov.

Na základe odvolania prokurátora v súvislosti s výrokom o treste rozsudkom krajského súdu sp. zn. 2 To 68/2015 zo 14. októbra 2015 bol zrušený rozsudok okresného súdu vo výroku o treste a sťažovateľovi bol uložený súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 5 rokov a 4 mesiace, ako aj trest zákazu činnosti riadiť motorové vozidlá všetkého druhu na dobu 12 mesiacov. Zároveň bol zrušený rozsudok Okresného súdu Galanta sp. zn. 3 T 57/2013 zo 7. augusta 2013 vo výroku o treste, ako aj rozsudok Okresného súdu Kežmarok sp. zn. 6 T 107/2013 z 3. februára 2014 vo výroku o treste spolu so všetkými ďalšími rozhodnutiami na tieto výroky obsahovo nadväzujúcimi, ktoré zrušením stratili podklad.

Podľa názoru sťažovateľa došlo k porušeniu jeho označených práv podľa listiny a dohovoru.

Sťažovateľ poukazuje predovšetkým na to, že u neho neprevažujú priťažujúce okolnosti nad okolnosťami poľahčujúcimi. Pritom vzhľadom na ustanovenie § 38 ods. 2 Trestného zákona pri určovaní druhu trestu a jeho výmery musí súd prihliadnuť nielen na pomer medzi priťažujúci a poľahčujúcimi okolnosťami, ale tiež na mieru závažnosti poľahčujúcich a priťažujúcich okolností, ktoré sťažovateľ v ďalšom podrobne analyzuje a hodnotí. Z analýzy vyvodzuje záver, že v jeho prípade neboli dané dôvody na aplikáciu ustanovenia § 38 ods. 4 Trestného zákona, podľa ktorého ak prevažuje pomer priťažujúcich

okolností, zvyšuje sa dolná hranica zákonom ustanovenej trestnej sadzby o jednu tretinu, keďže neprevažovali priťažujúce okolnosti nad poľahčujúcimi. Takéto zvýšenie trestnej sadzby je neprímerane prísne, lebo za prečin podvodu podľa § 221 ods. 1 a 2 Trestného zákona bolo možné uložiť trest odňatia slobody až na 2 roky. Nie je tiež možné, i keď došlo k uloženiu súhrnného trestu, vychádzať z právnej kvalifikácie a z trestnej sadzby za trestné činy, za ktoré bol odsúdený skoršími rozhodnutiami netvoriacimi predmet tohto trestného konania, resp. trestné sadzby za trestné činy netvoriace predmet tohto trestného konania zvyšovať v zmysle ustanovenia § 38 ods. 4 Trestného zákona, keď tak neurobili súdy rozhodujúce právoplatne o predchádzajúcej trestnej činnosti sťažovateľa.

Okrem toho rozhodnutie odvolacieho súdu by podľa sťažovateľa nemalo byť pre účastníkov prekvapivé. Znamená to, že pokiaľ odvolací súd dospel k záveru o potrebe posudzovať trestnú sadzbu podľa § 38 ods. 4 Trestného zákona, mal strany o svojom názore informovať v rámci zásady predvídateľnosti rozhodnutí. Ani z odôvodnenia rozsudku okresného súdu, ale ani z odvolania prokurátora nevyplýva záver o splnení podmienky pre úpravu trestnej sadzby podľa § 38 ods. 4 Trestného zákona. Za prekvapivé (nepredvídateľné) je považované tiež také rozhodnutie, ktoré z pohľadu predchádzajúceho konania novým spôsobom posudzuje rozhodovanú vec a účastník konania je zbavený možnosti skutkovo a právne argumentovať. Odvolací súd môže zmeniť prvostupňový rozsudok aj z iných dôvodov, než pre ktoré sa podalo odvolanie, avšak takéto rozhodnutie by nemalo byť prekvapivé a malo by byť predvídateľné. Podľa sťažovateľa krajský súd mal účastníkov oboznámiť so svojím právnym názorom a dať im priestor na vyjadrenie, príp. na navrhnutie nových dôkazov.

Sťažovateľ na základe uvedeného dospel k záveru, že jednak zásadným spôsobom bolo porušené jeho právo na obhajobu, keďže o posúdení trestnej sadzby podľa § 38 ods. 4 Trestného zákona sa dozvedel až z odôvodnenia rozsudku krajského súdu, ďalej rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom, keďže nebol daný ucelený reťazec dôkazov o jeho vine, potom došlo k uloženiu trestu mimo zákonom ustanovenej trestnej sadzby, resp. bol uložený taký druh trestu, ktorý zákon za prerokovaný trestný čin neprípúšťa, keďže neboli splnené podmienky na posúdenie trestnej sadzby podľa ustanovenia § 38 ods. 4 Trestného zákona a uložený trest ide nad rámec

trestnej sadzby, a napokon rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia, keďže neboli splnené podmienky na aplikáciu ustanovenia § 38 ods. 4 Trestného zákona.

Sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd o jeho sťažnosti nálezom takto rozhodol:

„I. Práva špecifikovaná v čl. 6 ods. 1, odst. 3 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobod, podľa čl. 36 Listiny základných práv a slobod, čl. 5 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobod, čl. 8 odst. 1, 2 Listiny základných práv a slobod, čl. 4 odst. 1, 4 Listiny základných práv a slobod byly rozsudkem Krajského soudu v Žiline vydaného dne 14.10.2015 pod sp. zn. 2 To 68/2015 porušené.

II. Rozsudek Krajského soudu v Žiline vydaný dne 14.10.2015 pod sp. zn. 2 To 68/2015 se zrušuje a vrací věc k dalšímu řízení Krajskému soudu v Žiline.“

Sťažovateľ napokon požaduje, aby ústavný súd odložil výkon uloženého trestu odňatia slobody vyplývajúci z rozsudku krajského súdu.

Z rozsudku krajského súdu č. k. 2 To 68/2015-388 zo 14. októbra 2015 vyplýva, že ním bol zrušený rozsudok okresného súdu sp. zn. 2 T 79/2014 z 18. marca 2015 vo výroku o treste a na základe § 322 ods. 3 Trestného poriadku bol sťažovateľ odsúdený podľa § 212 ods. 4 Trestného zákona s použitím § 36 ods. 1 a § 37 písm. h) a m) Trestného zákona, § 38 ods. 2 a 4 Trestného zákona a § 42 ods. 1 Trestného zákona na súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 5 rokov a 4 mesiace so zaradením do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia. Bol mu uložený aj trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá akéhokoľvek druhu na 12 mesiacov. Zároveň bol zrušený rozsudok Okresného súdu Galanta sp. zn. 3 T 57/2013 zo 7. augusta 2013 vo výroku o uložení trestu odňatia slobody 6 mesiacov s podmieneným odkladom na skúšobnú dobu 18 mesiacov a zákazu činnosti viesť motorové vozidlá akéhokoľvek druhu na 12 mesiacov, ako aj rozsudok Okresného súdu Kežmarok sp. zn. 6 T 107/2013 z 3. februára 2014 vo výroku o uložení súhrnného trestu odňatia slobody vo výmere 3 rokov so súčasným zrušením výroku o treste rozsudku Okresného súdu Galanta sp. zn. 3 T 57/2013 zo 7. augusta 2013. Podľa názoru krajského súdu okresný súd postupoval v rozpore s ustanovením § 34 a § 44 Trestného zákona. V osobe sťažovateľa ide o mimoriadne skúseného, a to aj špeciálneho recidivistu, ktorý sa

trestnej činnosti dopúšťa sústavne a opakovane od roku 1984. Preto je neakceptovateľný postup podľa § 44 Trestného zákona, teda upustenie od uloženia súhrnného trestu. Krajský súd prihliadal na jednu poľahčujúcu okolnosť (priznanie sťažovateľa) a na dve priťažujúce okolnosti (spáchanie viacerých trestných činov a minulé odsúdenie za trestný čin). Pri prevahe priťažujúcich okolností bolo potrebné v súlade s ustanovením § 38 ods. 4 Trestného zákona upraviť rozpätie trestnej sadzby ustanovenia § 212 ods. 4 Trestného zákona a zvýšiť dolnú hranicu zákonom ustanovenej trestnej sadzby o jednu tretinu. Krajský súd mal teda možnosť uložiť sťažovateľovi trest odňatia slobody v rozpätí od 5 rokov a 4 mesiacov až do 10 rokov. Návrh sťažovateľa na zohľadnenie poľahčujúcej okolnosti spočívajúcej v napomáhaní pri objasňovaní trestnej činnosti nebol akceptovaný, pretože vo veci existovala taká sila dôkazov, ktorá ho usvedčovala z trestnej činnosti do tej miery, že jeho napomáhanie bolo bezvýznamné.

Podľa zistenia ústavného súdu sťažovateľ nepodal dovolanie proti rozsudku krajského súdu č. k. 2 To 68/2015-388 zo 14. októbra 2015.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľov. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd

právosť, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, návrhy podané oneskorene, ako aj návrhy zjavne neopodstatnené môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

Na rozhodnutie o sťažnosti nie je daná pravosť ústavného súdu.

Ako to vyplýva z citovaného čl. 127 ods. 1 ústavy, pravosť ústavného súdu poskytovať ochranu základným právam a slobodám je daná iba subsidiárne, teda len vtedy, keď o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy.

Zo sťažnostných tvrdení vyplýva, že v danej veci prichádza do úvahy prípustnosť dovolania proti rozsudku krajského súdu, keďže podľa explicitných tvrdení sťažovateľa zásadným spôsobom bolo porušené jeho právo na obhajobu, rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom, bol uložený trest mimo zákonom ustanovenej trestnej sadzby, resp. bol uložený taký druh trestu, ktorý zákon za prerokovaný trestný čin neprípúšťa, a napokon rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku, alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia. Sťažovateľ teda argumentuje dôvodmi v zmysle § 371 ods. 1 písm. c), g), h) a i) Trestného poriadku.

Za uvedeného stavu sťažovateľ mohol a ešte aj teraz môže podať dovolanie, ktoré podľa zistenia ústavného súdu dosiaľ nepodal. Vzhľadom na to stále je daná pravosť Najvyššieho súdu Slovenskej republiky poskytnúť ochranu označeným právam sťažovateľa podľa listiny a dohovoru. Tým je zároveň v danom štádiu konania vylúčená pravosť ústavného súdu.

Berúc do úvahy uvedené skutočnosti, ústavný súd rozhodol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde tak, ako to vyplýva z výroku tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 14. januára 2016